

7/2264 -4-
694

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.05.0.MAH.0.65.00.002/81021
KONU : Yazılı Soru Önergesi

11.18/2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) Başbakanlığın 05.07.2000 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-288-6/3358 sayılı yazısı.
b) TBMM Başkanlığının 30.06.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2264-6133/14768 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Osman PEPE tarafından Sayın Başbakan'a tevcih edilen ve Başbakan adına koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip buyurulan "İzmit Yuvacık (Kirazdere) Barajı'nın yapımına ilişkin" yazılı soru önergesiyle ilgili olarak;

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından alınan 21.7.2000 tarihli ve 2919 sayılı yazıda;

İzmit Kentsel ve Endüstriyel Su Temini Projesi kapsamında 1987 yılında yapımına başlanan ve tamamlanmayan kısımlarının YİD modeli ile tamamlanmasına Yüksek Planlama Kurulu'nun 24.02.1995 tarih ve 95/T-17 sayılı Kararı ile onay verilen Yuvacık Barajının, tamamlanmayan kısımlarının YİD modeli ile yapımına Mart 1996 tarihinde başlandığı ve 18.01.2000 tarihinde tamamlandığı,

Toplam temin edilen 140 milyon m3/yıl suyun sadece 33,3 m3/yıllık kısmının dağıtıldığı, 106,7 milyon m3/yıllık suyun ise alıcı bulamadığı, İSKİ dahil diğer belediyeler ve sanayi kuruluşlarının, tarifelerin yüksek olması nedeniyle bu suyu alamayacaklarını belirttikleri, Hazine Müsteşarlığı başkanlığında yapılan toplantılarda da İSKİ yetkililerinin İstanbul'un yeterli suyu olduğunu ifade ettikleri,

YİD modeli ile yapılan projelerde kanun gereği ürün satış garantisi verildiği, Yukarıda da bahsedildiği üzere satılamayan 106.7 milyon m3/yıl'lık suyun bedelinin Hazine'den karşılandığı, bu sebeple ürün satış garantisi kapsamında 1999 yılında 139 milyon ABD Doları, 2000 yılı şubat ayı sonu itibariyle 41 milyon ABD doları olmak üzere toplam 180 milyon ABD ödeme yapıldığı,

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığından alınan 24.07.2000 tarihli ve 59362 sayılı yazıda;

Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli ile gerçekleştirilen projelerde sağlanabilecek Hazine garantilerinin düzenlendiği 4180 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, söz konusu projenin finansmanı için sağlanan dış kredilere garanti verilmediği, projeye ilişkin Sözleşme hükümleri çerçevesinde İzmit Büyükşehir Belediyesi tarafından satın alınması gereken su bedelinin, belediye tarafından ödeneceği,

Mücbir sebepler ya da Devlet kusuru nedeniyle sözleşmenin süresinden önce feshedilerek, tesisin kamuya devredilmesi halinde, tesisin finansmanında kullanılan ancak henüz geri ödemeleri tamamlanmamış kredilerin Belediye tarafından üstlenilmesi halinde, Belediyenin kredi geri ödemelerini gerçekleştirileceği,

hususlarında Hazine garantisi sağlandığı,

Bu çerçevede; Belediyenin su satın alma hususundaki sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirememesi nedeniyle su bedelinin, verilen Hazine garantisi muvacehesinde Müsteşarlık tarafından ödenmekte olduğu,

Kocaeli Valiliği vasıtasıyla İzmit Büyükşehir Belediye Başkanlığından alınan 14.07.2000 tarihli ve 01.2.69 sayılı yazıda;

Devlet Su İşleri tarafından projelendirilen, 1986 yılında ihale edilerek inşasına başlanan ve yetersiz ödeneklerle ağır aksak yürüyen, daha sonra Yap-İşlet-Devret modeline konu olan Yuvacık (kirazdere) Barajından, 100 milyon m3/yıl suyun İSKİ'ye, 22 milyon ton/yıl suyun Seka, Tüpraş, Petkim ve İgşaş'a, geri kalan 20 milyon ton/yıl suyun da İzmit ve çevresi yerleşim ünitelerine verilmesinin planlandığı, 100 milyon ton/yıl suyun İSKİ'ye verileceğinin Devletin Yatırım Programlarında ve İSKİ Yıllık Faaliyet Raporlarında yer aldığı, İSKİ'ye 89 Cent'e su verilmesinin planlandığı, İSKİ'nin aynı

tarihlerde sanayi kuruluşlarına uyguladığı tarifenin 2 dolar/ton su + 2 dolar/ton atıksu = toplam 4 dolar/ton olduğu,

Planlama yapılan yıllarda İstanbul'da çok büyük su sıkıntısı yaşandığının (Manavgat'tan gemi ile su getirilmesi, yağmur bombası atılması önerileri bile değerlendirildiğinde) bilinen bir gerçek olduğu, yine o yıllarda 4 büyük sanayi kuruluşunun Sapanca Gölünden su kullanmalarının sakıncalı olduğu yönünde Çevre Bakanlığının çeşitli yazıları bulunduğu, bu nedenle yapılan planlamada herhangi bir hatadan bahsedilemeyeceği, ancak, halen İSKİ'nin su almamaya devam ettiği,

Yapımı tamamlanan ve işletmeye açılan Barajdaki suyun 100 milyon ton/yılının İSKİ'ye verilmesinden vazgeçenin İzmit Büyükşehir Belediyesi olmadığı, İSKİ'nin "suya ihtiyacımız yoktur" diye su almaktan vazgeçtiği,

Hazine tarafından 1999 Nisan ayından itibaren aylık 15.173.050 USD olarak kredi ana para ve faiz geri ödemesine başlandığı ve yapılan ödemelerin İzmit Büyükşehir Belediyesi paylarından kesilerek tahsil edilmekte olduğu,

Su fiyatının her yıl ödenen kredi ana paralarının miktarına göre değişkenlik gösterdiği, 4 üncü yılda 108 cent/ton olan su fiyatının, ödemelere paralel olarak değişiklik göstererek 14 üncü Yılda 89 cent/ton olacağı,

Yap-İşlet-Devret projelerinde ya zamanın sabit tutulup, tarife değişkenliği esas alındığı, ya da tarifenin sabit tutulup zaman pazarlığı yapıldığı,

Bu projede; sağlanan kredilerin geri ödeme takviminin esas alındığı ve kredilerin geri ödemesine paralel bir tarife eğrisinin düzenlendiği, nitekim İSKİ'ye teklif edilen tarife fiyatının 89 cent/ton olduğu,

Önümüzdeki dönemde İSKİ, Tüpraş, Pektim ve İgşaş'a su satışı mümkün olmasa da; Gebze ve Dilovası çevresindeki büyük su sıkıntısı içinde olan Sanayi kuruluşlarına şebeke bağlantıları yapılarak, su satışı arttıkça Hazine'nin ödeme yükümlülüğünün kalmayacağı,

İstanbul Valiliği vasıtasıyla İSKİ Genel Müdürlüğünden alınan 24.07.2000 tarihli ve 53833 sayılı yazıda;

Yuvacık Barajından temin edilen suyun İSKİ tarafından satın alınacağına dair İSKİ Genel Müdürlüğü ile İzmit Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanmış, geçerli herhangi bir protokol olmadığı, mezkûr barajın İstanbul'a su temin edilecek kaynaklar arasında da bulunmadığı, 1994 yılından önce bu barajdan su alınması düşünülmüş ise de, bilahare yapılan tetkik neticesinde Thames Water PLC firmasının taahhüdü ile Yap-İşlet-Devret esasına göre yapılmakta olan barajın maliyetinin çok pahalı ve buna paralel olarak da elde edilecek suyun pahalı satılacağı anlaşıldığından, Yuvacık Barajının 1995 yılında İstanbul'a su temin edilecek kaynaklar arasından çıkarıldığı,

İSKİ tarafından İstanbul halkına verilen suyun m3 fiyatının kullanılmış suların uzaklaştırılması (KSUB) bedeli dahil 69 cent olduğu,

Ayrıca, sıcak ve kurak bir yaz geçmesine rağmen İSKİ barajlarının doluluk oranının % 74 olduğu ve halkın yeterli kadar (günde ortalama 2.000.000 m3) su verildiği,

Belirtilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin TANTAN
Bakan

DAĞITIM:

Gereği _____ :
TBMM Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa